

Дружкова І. С.

*кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри соціально-економічних наук
Одеського державного університету внутрішніх справ
м. Одеса, Україна*

ТУРЕЦЬКІ ІННОВАЦІЇ ЗГІДНО ГЛОБАЛЬНОМУ ІННОВАЦІЙНОМУ ІНДЕКСУ

Розвиток на сучасному етапі розвитку є дуже швидким. Для повоєнного відновлення української економіки швидкість має бути ще вищою. Це можна отримати завдяки використанню досвіду сусідніх країн в першу чергу Туреччини, з якою економічні зв'язки достатньо високі і відбувається зростання.

Для підвищення продуктивності, однієї з рушійних сил сталого зростання доходів і скорочення бідності – країна має ставити у пріоритет інвестиції в інновації, включаючи науково-дослідні розробки, накопичення людського капіталу та організаційних знань.

Останні досягнення Туреччини в технологіях майбутнього містять величезний потенціал для сталого розвитку та зростання продуктивності. Покращення експорту та продуктивності Туреччини за допомогою інновацій.

Завдяки зусиллям 2021 рік став рекордним для турецького експорту, який досяг історичного рекорду річного експорту на суму 225 млрд \$ США. Значне зростання турецького експорту підвищило економічне процвітання країни. Орієнтовані на експорт інвестиції створили можливості працевлаштування для молодого покоління та підняли економічний підйом багатьох турецьких міст. Туреччина посіла 41-е місце в Глобальному індексі інновацій, піднявшись на 10 позицій з 2020 року, а в 2022 році піднялася на 37-е місце, зафіксувавши найкращий результат країни на сьогодні. Досягнення цього успіху було досягнуто спільними зусиллями компаній, міністерств і установ. Трійка найбільших інноваційних економік за регіоном Північна Африка і Західна Азія це були: 1) Ізраїль; 2) Об'єднані Арабські Емірати; 3) Туреччина.

Жодних змін у винятковій позиції Китаю серед економік із середнім рівнем доходу наразі не очікується, якщо Туреччина не продовжить швидкий прогрес. Найбільшими економіками в регіоні Північної

Африки та Західної Азії є Ізраїль (16 місце), Об'єднані Арабські Емірати (31 місце) і Туреччина [2].

У 2022 році – як і в попередні роки – 100 найкращих науково-технічних кластерів (S&T) зосереджені в трьох регіонах – Північній Америці, Європі та Азії – і особливо у двох країнах: Китаї та США. Вперше Китай має стільки ж 100 найкращих науково-технічних кластерів, скільки США. Далі йдуть Німеччина з 10 кластерами на чолі з Кельном і Мюнхеном і Японія з п'ятьма кластерами, лідируючими Токіо–Йокогама та Осака–Кобе–Кіото. Стамбул і Анкара (Туреччина); є єдиними кластерами з країн із середнім рівнем доходу за межами Китаю. Значно підвищили свій рейтинг Анкара і Стамбул (Туреччина), Мумбаї (Індія) [3].

Три з п'яти країн, які найбільше витрачають на НДДКР у 2020 році, зазнали значного зростання НДДКР: Окрім Китаю, Туреччина є єдиною іншою економікою із середнім рівнем доходу, яка зареєструвала зростання загального обсягу досліджень і розробок і бізнес-досліджень за останні роки [1].

Туреччина лідирує в регіоні за результатами творчої діяльності (15-е місце) і займає 4-те місце в світі за нематеріальними активами, ставши світовим лідером за показниками промислові зразки (1-е місце), товарні знаки (6-е місце) та інтенсивність нематеріальних активів (15-е місце). З огляду на її останні показники, як економіка із середнім рівнем доходу, Туреччина має потенціал зазнати інноваційного зростання, подібного до Китаю, у наступні роки.

Однак певні економіки, що мають нижчий загальний рейтинг, все ж є лідерами в певних сферах. Приклади включають Туреччина (15 місце) за результатами творчості. Такі дисбаланси в ефективності всередині економіки вказують на інноваційні системи, які змінюються, динамічні та мають потенціал для підвищення загальної ефективності в майбутньому.

Швидке зростання турецької економіки добре видно за різними даними: подача заявок РСТ у 2012 – 6017 патентів, заявки промислові зразки – 55 тис., заявки на торгові марки зв класами 252,7 тис., то в 2021 – 10 868 патенти; 78,801 промислових зразків, торгові марки за класами 504,8 тис. ВВП за цей час також зростав, у 2012 – 1,687.91, 2021 – 2,657.76 на душу населення [5].

Лідерами у подачі заявок РСТ в 2022 р. були університети, з списку РСТ10 найактивніших правовласників – 5 належать університетам, притому перші трійка це три університети. А саме Cukurova Universitesi Rektörlüğü, T.C Medipol Universitesi та T.C. Erciyes Universitesi [5].

Серед тих, хто подавав на реєстрацію промислової інтелектуальної власності за Мадридською системою та Гаазькою системою лідерами були Arçelik Anonim Sirketi [5].

Arçelik – турецький бренд, виробник побутової техніки та електроніки, заснований в 1955 році. Компанія Arçelik поступово розширює свою присутність по всьому світу шляхом придбання регіональних брендів на ринках, що розвиваються. У нашій країні компанія представлена турецьким брендом ВЕКО. Таким чином Arçelik утворює групу компаній Arcelik Group, в портфель якої входять такі бренди, як ВЕКО, Grundig, Blomberg, Arçelik та інші. Контроль над компанією належить найбільшому турецькому фінансово-промислового конгломерату Koç Group.

Компанія займається виробництвом і продажами товарів тривалого користування, компонентів, споживчої електроніки та після продажним обслуговуванням. Її продукція включає побутову техніку, електроніку, дрібну побутову техніку та кухонні аксесуари, такі як холодильники, морозильні камери, пральні машини, посудомийні машини, аспіратори, пилососи, кавоварки та блендери [4].

Arçelik A.Ş. працює в більш ніж 100 країнах, включаючи Китай і Сполучені Штати, через свої 13 міжнародних дочірніх компаній і понад 4500 відділень у Туреччині. Компанія управляє 15 виробничими підприємствами в Туреччині, Румунії, Росії, Китаї, Південній Африці та Таїланді, включаючи заводи з виробництва холодильників, пральних і посудомийних машин, кухонної техніки та комплектуючих [6].

За даними компанії, Arçelik займає певну частку європейського ринку. Дохід від продажів за кордоном зараз становить 44% від загального обороту. Ці показники щодо продуктивності підтверджуються багатьма міжнародними нагородами якості та технологій, а також іншими нагородами компанії [6].

В цілому можна говорити, що Китай, Туреччина та Індія зміцнюють свої позиції як глобальні інноваційні центри. В Туреччині найактивнішими інноваційними акторами є компанії, такі як Arçelik та університети, підтримані державною політикою.

Список використаних джерел:

1. Global Innovation Index 2020: Who Will Finance Innovation? URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020.pdf (дата звернення 19.11.2022)

2. Global Innovation Index 2022: What is the future of innovation-driven growth? URL: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2022-en-main-report-global-innovation-index-2022-15th-edition.pdf> (дата звернення 19.11.2022)

3. Patent Cooperation Treaty Yearly Review 2021 URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_901_2021.pdf (дата звернення 19.11.2022)

4. Patent WO2004058039 – DISHWASHER. URL: https://patentscope.wipo.int/search/ru/detail.jsf?docId=WO2004058039&_cid=P20-LAN0GG-73984-1 (дата звернення 19.11.2022)

5. Statistical Country Profiles. Türkiye URL: https://www.wipo.int/ipstats/en/statistics/country_profile/profile.jsp?code=UA (дата звернення 19.11.2022)

6. Sustainability report 2021. URL: <https://www.arcelikglobal.com/en/sustainability-report-2021/overview/> (дата звернення 19.11.2022)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-288-6-39>

Карпова О. О.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов*

*Одеського національного економічного університету
м. Одеса, Україна*

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ЖИТТЯ ТА НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ БЛИЗЬКОГО, СЕРЕДНЬОГО ТА ДАЛЕКОГО СХОДУ

Активне використання соціальних мереж молоддю як у в навчальній діяльності, так і в приватному житті, викликає інтерес науковців, а саме педагогів, психологів, соціологів та маркетингологів саме до вивчення ролі соціальних мереж у повсякденній та навчальній діяльності студентів.

Більш того, перехід до онлайн навчання разом із швидкою популяризацією неформальної освіти вимагають від освітян переосмислення зміни парадигми навчання, розробку нових форм, методів та засобів онлайн навчання, а також імплементацію соціальних мереж в освітній процес та наукову діяльність.

Соціальні мережі можуть бути складовою інформаційно-освітнього середовища. Вони мають значний освітній потенціал, створюють принципово нові інформаційні та комунікаційні канали. Важливим можна вважати те, що дана діяльність є добровільною та мотивованою [2].

Так, А. Яцишин пропонує використовувати соціальну мережу «Фейсбук» для: групового навчання (для роботи в навчальних міні-групах); персонального навчання (для самоосвіти); випадкового навчання (можливість пізнавати щось нове несвідомо); використання з метою інформування щодо функціонування навчального закладу й заходів, пов'язаних із цим [3].